

8 mei 2012

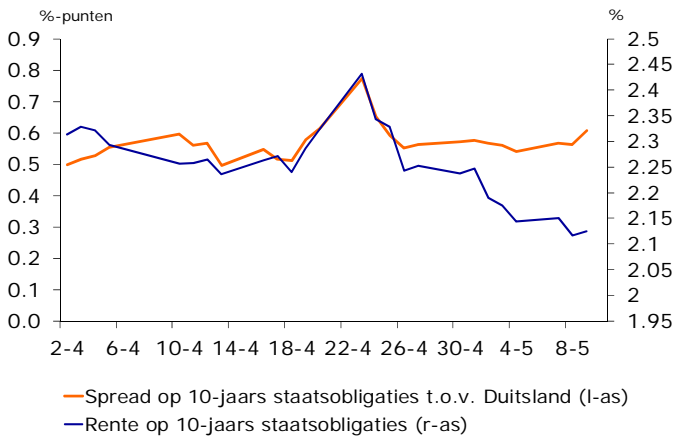
Catshuisberaad mislukt

	2011	2012	2013
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,2	-3/4	1
Particuliere consumptie	-0,9	-1 1/4	-1/2
Overheidsbestedingen	0,4	-1	-1 1/4
Private investeringen	5,8	-2 1/4	2
Goederen- en dienstenuitvoer	3,7	1 3/4	5
Goederen- en dienstenuitvoer	3,5	1	4 1/4
Consumentenprijsindex	2,4	2 1/4	2
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	6 1/2	6 1/2
Begrotingssaldo overheid (% BBP)	-5,0	-4 1/2	-4 1/2
Overheidsschuld (% BBP)	65,4	69 1/2	73
Saldo lopende rekening (% BBP)	6 3/4	7 1/4	7

Overleg tussen VVD, CDA en PVV over de extra bezuinigingen is eind april mislukt. Het is de partijen niet gelukt om tot een gezamenlijk plan te komen om het overheidstekort in 2013 terug te dringen van 4,6% naar 3% BBP. Na doorrekening van de plannen door het Centraal Planbureau (CPB), was de PVV van mening dat de plannen de koopkracht van de ouderen teveel zou aantasten. De PVV trok hierop de stekker uit de onderhandelingen en premier Rutte diende het ontslag van het kabinet in bij de koningin. De vrees ontstond dat Nederland een testcase zou worden voor de, mede door eigen inspanningen, strengere nieuwe begrotingsafspraken.

Bron: CBS, Rabobank

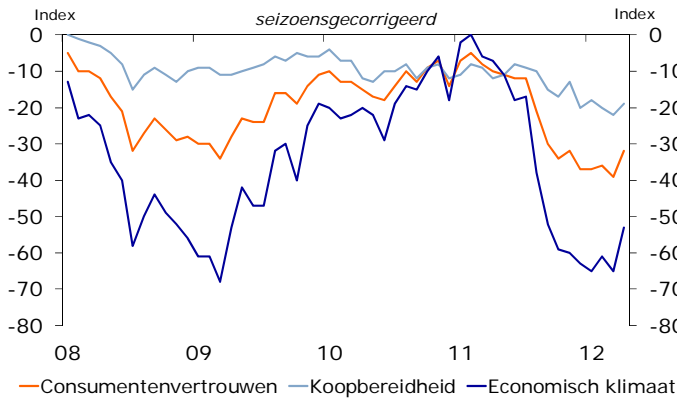
Waar een wil is, is een weg

Het renteververschil van Nederlandse ten opzichte van Duitse staatsobligaties liep tijdens de eerste handelsdag na het mislukken van de onderhandelingen op tot 77 basispunten, aanzienlijk hoger dan het langjarig gemiddelde van 20 basispunten. Dit bleek echter een zeer tijdelijke stijging. Binnen twee dagen bereikte het demissionaire kabinet overeenstemming met de fracties van VVD, CDA, D66, Groen Links en de Christen Unie over een aanvullend beleidspakket waarmee de acute financiële problemen van Nederland worden opgelost. Het renteververschil liep dan ook al snel terug.

Bron: EcoWin

Koopkracht verder onder druk, koopbereidheid laag

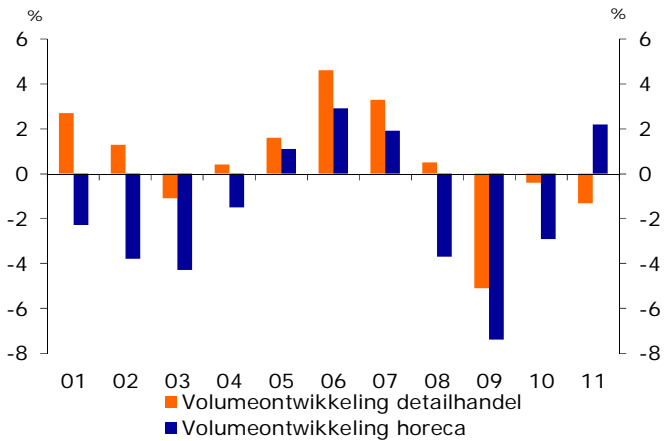
Om in 2013 aan de Europese begrotingsregels te voldoen ontkomt het kabinet er niet aan om snel actie te ondernemen. De "Kunduz-coalitie" heeft er voor gekozen om een deel van de benodigde bezuinigingen af te wentelen op burgers. Een verhoging van het hoge BTW-tarief van 19% naar 21% moet € 4 mrd opleveren. Daarnaast gaat onder meer het eigen risico in de zorg omhoog. Dit is geen goed nieuws voor de koopkracht van de consument. De reeël beschikbare inkomens stonden al onder druk door tegenvallende loonen en werkgelegenheidsgroei en lastenverzwaringen die al op de planning stonden. Het is dan ook niet verrassend dat de koopbereidheid onder consumenten laag is.

Bron: CBS

Conjunctuurbeeld Nederland

8 mei 2012

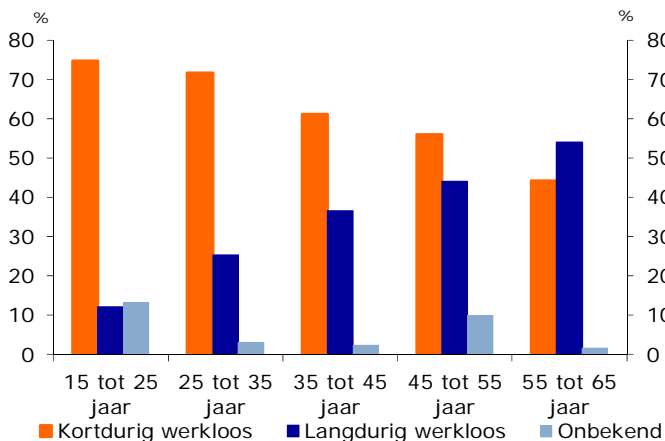
Bedrijfsleven deelt ook in pijn

Bron: CBS

Van de extra lastenverzwaringen voor consumenten ondervinden met name de sectoren die afhankelijk zijn van de binnenlandse vraag, zoals de detailhandel en de horeca, de gevolgen, terwijl de afzetvolumes als zeer laag waren. Het internationaal georiënteerde bedrijfsleven lijdt vooral onder de afnemende groei van de wereldhandel, maar kan waarschijnlijk in 2013 weer enig groeiherstel tegemoet zien. Hoewel een aantal bedrijven de wind al niet mee heeft, wordt ook van ondernemers verwacht dat zij bijdragen aan het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Werkgevers moeten voortaan de eerste zes maanden van de WW-uitkering van werknemers bijvoorbeeld betalen. Daartegenover staat dat ontslagvergoedingen worden beperkt.

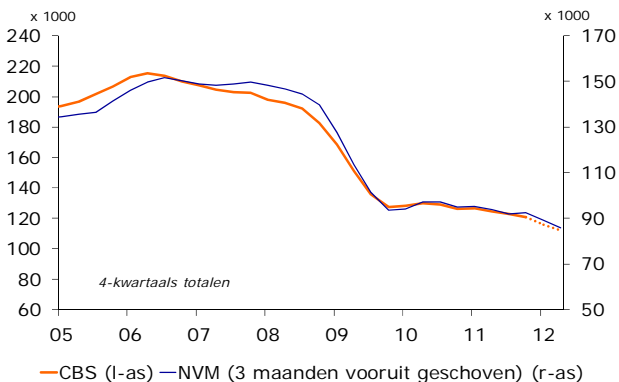
Pensioenakkoord opengebroken

Bron: CBS

In het akkoord is afgesproken dat de AOW-leeftijd versneld omhoog gaat te beginnen in 2013 met 1 maand. In 2019 moet de AOW-leeftijd op 66 jaar uitkomen en in 2024 op 67 jaar, terwijl de gemiddelde uitredleeftijd nu op ruim 63 jaar ligt. Ook is het de bedoeling dat de AOW-leeftijd in de tweede pijler in 2014 al in 2014 naar 67 jaar gaat. Dit betekent dat de AOW-leeftijd en tweede pijler pensioenleeftijd uit elkaar gaan lopen. Hoe dit opgelost gaat worden is vooralsnog onduidelijk. Om de verhoging van de pensioenleeftijd effectief te laten zijn, dient de werking van de arbeidsmarkt voor ouderen te worden verbeterd. Indien ouderen werkloos raken, hebben ze vaak grote moeite met het vinden van een nieuwe baan. Meer dan de helft van de ouderen zit langer dan een jaar thuis.

Woningmarkt aangepakt

Bron: CBS

Ook op de woningmarkt wordt een begin gemaakt met structurele hervormingen. Vanaf januari 2013 moeten nieuwe hypotheeklen gedurende de looptijd in 30 jaar volledig en ten minste annuïtair worden afgelost om in aanmerking te komen voor hypotheekrenteaftrek. Om de risico's van hoge hypotheekschulden verder te beperken, wordt de Loan-to-Value ratio geleidelijk beperkt van 106% tot 100%. Om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, wordt de overdrachtsbelasting permanent verlaagd tot 2%. Hopelijk dragen de maatregelen bij aan een herstel van vertrouwen. De prijzen van verkochte bestaande koopwoningen (NVM) waren het afgelopen kwartaal 4% lager dan hetzelfde kwartaal vorig jaar. Er werden 14,2% minder huizen verkocht dan een jaar geleden.

www.rabobank.com/economie

Ruth van de Belt
Tel. 030 – 2160143
R.Belt@rn.rabobank.nl